

Dosarul nr. 2ra-828/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.V.Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Danilov, A.Pahopol, O.Cojocarui)

Î N C H E I E R E

5 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Gheorghe Sobieski-Camerzan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Sobieski-Camerzan împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei,

împotriva deciziei din 4 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 7 iunie 2019, Gheorghe Sobieski-Camerzan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 1 iulie 2004, un grup de polițiști l-au percheziționat, i-au ridicat bani, legitimația de avocat, cheile de la safeu, actele de proprietate pe bunul său imobil din str. V. XXXXXXX, nr. xx, mun. Chișinău din care a fost evacuat forțat.

La 27 aprilie 2005 a depus plângere la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând anularea rezoluției de neîncepere a urmăririi penale împotriva colaboratorilor poliției și restituirea încăperilor sale, fiind respinsă plângerea de către instanța de judecată la 16 martie 2006.

La 19 septembrie 2018 a depus o cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție, prin care a solicitat casarea încheierii menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei, iar la 4 decembrie 2018, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a pronunțat decizia prin care a admis cererea de revizuire declarată de Sobieski - Camerzan Gheorghe și a desființat total încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 martie 2006, dispunând rejudecarea cauzei în Judecătoria Chișinău, de către un alt judecător.

A invocat că, judecătorul Damaschin Constantin a refuzat să examineze plângerea sa ce face obiectul dosarului penal nr. 10-23/2019, în termenul de 10 zile și să-i expedieze încheierea pronunțată, cât și publicarea acesteia pe pagina oficială a instanței.

Deoarece se refuză restituirea integrală a bunului imobil din str. V. XXXXXXX, nr. XX, mun. Chișinău, suferă prejudicii mari, deoarece nu se poate folosi de bunul său imobil.

A solicitat Gheorghe Sobieski-Camerzan constatarea încălcării intenționate a dreptului său la judecarea cauzei penale, ce face obiectul dosarului nr. 10-23/2019, în termen rezonabil și legal de 10 zile, conform art. 313 Cod de procedură penală, încasarea prejudiciului material în mărime de 200 000 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 88 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 4 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Sobieski-Camerzan și s-a menținut hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În favoarea acestei soluții instanțele ierarhic inferioare au indicat că, legiuitorul face distincție între noțiunea de cauză penală și plângere împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală, între acestea fiind diferențe considerabile, or, cauza penală presupune o totalitate de acțiuni mai complexe, clar determinate și desfășurate de către organul de urmărire penală îndreptate spre descoperirea infracțiunilor și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate în săvârșirea acestora.

Plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală reprezintă o formă a controlului judiciar al procedurii prejudiciare și intervine ca un mecanism de asigurare a drepturilor participanților la procesul penal pe parcursul desfășurării acestuia. Cele două concepte juridice sunt distincte, iar prin depunerea plângerii de către Gheorghe Sobieski - Camerzan în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, nu a fost inițiată o cauză penală. La caz nu sunt întrunite condițiile în care Gheorghe Sobieski – Camerzan ar fi în drept să solicite repararea prejudiciului ca urmare a încălcării dreptului la termenul rezonabil al procedurii penale. Or, din materialele cauzei nu rezultă că ar avea calitatea procesuală de bănuit, învinuit sau inculpat și nu ar fi fost recunoscut ca parte civilă în vreun proces penal.

Termenul de 10 de zile, stabilit de art. 313 Cod de procedură penală, nu poate fi considerat ca limita temporală, trecerea căreia condiționează aplicarea Legii nr. 87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Iar, conform art. 6 pct. 5) Cod de procedură penală, cauza penală reprezintă procesul penal desfășurat de organul de urmărire penală și de instanța judecătorească într-un caz concret referitor la una sau mai multe infracțiuni săvârșite sau presupus săvârșite. Prin urmare, noțiunea de plângere împotriva acțiunilor organului de urmărire penală nu poate fi asimilată celei de cauză penală, acestea fiind diferite ca concept, iar depunerea plângerii nu denotă în mod automat și inițierea cauzei penale.

La data de 16 martie 2020, Gheorghe Sobieski-Camerzan, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva deciziei din 4 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de fond și cea de apel intenționat au pronunțat hotărâri ilegale, fiindu-i îngrădit accesul la justiție, la un proces echitabil și recurs efectiv.

A solicitat Gheorghe Sobieski-Camerzan admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 4 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 15 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 14 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu au depus referință.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Gheorghe Sobieski-Camerzan în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 4 februarie 2020, care a fost expedită în adresa participanților la proces la data de 13 februarie 2020 (f.d.66). Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la data de 16 martie 2020 de către Gheorghe Sobieski-Camerzan în interiorul termenului legal (f.d.71).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Gheorghe Sobieski-Camerzan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Gheorghe Sobieski-Camerzan în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de Gheorghe Sobieski-Camerzan nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Gheorghe Sobieski-Camerzan.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. xx0 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că, recursul declarat de Gheorghe Sobieski-Camerzan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. xx0 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Sobieski-Camerzan.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu